

VZGOJNI NAČRT

OŠ KOROŠKA BELA JESENICE

Koroška Bela, september 2024

1. NAMEN

Zakonska osnova in druga izhodišča za oblikovanje vzgojnega načrta osnovne šole

- Zakon o osnovni šoli (Ur. l. RS 81/2006, uradno prečiščeno besedilo, 102/2007),
- Poročilo Mednarodne komisije o izobraževanju za 21. stoletje,
- Konvencija o otrokovih pravicah,
- Vizija in poslanstvo Osnovne šole Koroška Bela Jesenice,
- Letni delovni načrt OŠ Koroška Bela Jesenice (LDN).

Poslanstvo osnovne šole je, da ustvarja najboljše pogoje za učenje, osebnostno rast in razvoj vsakega njenega učenca in tudi zaposlenega. Vzgojno delovanje je bilo, je in bo sestavni del vzgojno-izobraževalnega procesa šole. Izhodišče vzgojnega delovanja predstavlja 2. člen Zakona o osnovni šoli, v katerem so podrobno predstavljeni cilji osnovne šole. Uresničevanje poslanstva, doseganje ciljev in vizije šole družijo učitelje, starše in učence.

Vzgojni načrt (VN) OŠ Koroška Bela Jesenice je dokument, ki podrobneje opredeljuje in usmerja vzgojno delovanje šole na področjih razvijanja tistih vrednot, ki so bile kot prednostne ugotovljene ob analizi stanja vzgojnega delovanja šole.

2. ANALIZA STANJA IN PODATKI ZA OBLIKOVANJE VN

Z anketami, delavnicami, z analizo ugotovljenih prednosti, pomanjkljivosti, priložnosti in ovir delovanja šole ter z razgovori med strokovnimi delavci šole, učenci in starši smo zbrali podatke za analizo stanja šole. Oblikovali smo vizijo šole ter opredelili vrednote in konkretne cilje, ki jih z želimo doseči v naslednjem kratkoročnem obdobju.

VIZIJA OŠ KOROŠKA BELA JESENICE:
Pridobivamo kvalitetno znanje,
razvijamo kritično mišljenje,
negujemo spoštovanje, strpnost in veselje!

3. CILJI IN VREDNOTE, NA KATERIH TEMELJI VZGOJNO DELOVANJE OZIROMA VZGOJNI NAČRT NAŠE ŠOLE:

3.1. CILJI

V besedilu 2. člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 102/2007) so med drugimi cilji zapisani tudi naslednji, ki jih neposredno povezujemo z izbranimi prioritetskimi nalogami v našem vzgojnem načrtu:

- spodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti,
- omogočanje osebnostnega razvoja učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njegove pozitivne samopodobe,

- pridobivanje zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot, s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje,
- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije,
- vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Vzgojni načrt Osnovne šole Koroška Bela Jesenice podpira uresničevanje "tretjega in četrtega Delorovega stebra izobraževanja" (Delors, 1996 - poročilo Mednarodne komisije o izobraževanju za 21.stoletje), ki navajata:

- učiti se, da bi znali živeti v skupnosti in drug z drugim (povezanost in soodvisnost, sodelovanje, preseganje individualizma, egoizma, zaprtosti ...),
- učiti se, da bi znali biti in živeti s seboj (sprejemanje sebe, širjenje svojih zmožnosti, reševanje svojih problemov, sprejemanje odgovornosti).

3.2. VREDNOTE, ki so jih najpogosteje poudarili učitelji, učenci in starši:

- UČENJE Z ZGLEDOM: odrasli naj bomo s svojim odnosom do vsega, kar nas obkroža, z vedenjem in dejanji zgled tistim, ki jih želimo vzgojiti v poštene, delovne in samozavestne naslednike.
- ZNANJE, USTVARJALNOST: strokovnost in prizadevnost učiteljev. Z inovativnimi učnimi metodami, ki spodbujajo zanimanje, doseganje optimalnega napredka učencev.
- SPOŠTOVANJE: spoštljiv odnos do slehernega posameznika OŠ Koroška Bela. Medsebojno spoštovanje in sodelovanje, primerna komunikacija, vljudnost.
- STRPNOST: upoštevanje različnosti, prijateljstvo, odsotnost nasilja.
- ODGOVORNOST: razvoj kritičnega mišljenja in avtonomne ter odgovorne morale. Odgovornost do sebe in drugih, do svojega ravnanja, do obveznosti.
- DELAVNOST: izpolnjevanje obveznosti. Aktivno vključevanje v dejavnosti šole glede na zmožnosti in interese.
- DOSLEDNOST: dosledno upoštevanje pravil in dogovorov.
- RAZVIJANJE POZITIVNE SAMOPODOBE: pozitivna naravnost v medsebojnih odnosih, zaupanje v zmožnosti posameznika in njegov napredek.
- VARNOST: jasnost zakonskih predpisov in pravil šolskega reda ter zagotavljanje doslednega upoštevanja le-teh.
- SKRIB ZA OKOLJE: skrb za čistočo in urejenost šolskih prostorov, celotne zgradbe, okolice šole in šolskega okoliša.
- PRIPADNOST: spodbujanje pripadnosti ne samo šoli, temveč vsaki organizirani skupini, ki ji posameznik pripada.
- VEDRINA: naj bo vedno prisotna v vzgojno-izobraževalnem procesu na naši šoli.

4. VZGOJNA NAČELA

V različnih pristopih, dejavnostih in konkretnih ravnanjih bomo upoštevali razvojne in individualne posebnosti učencev ter hkrati upoštevali vsa temeljna načela vzgojnega delovanja in vzgojnih dejavnosti:

- načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja,
- načelo omogočanja aktivnega sodelovanja učencev,
- načelo proaktivnega oziroma preventivnega delovanja,

- načelo sodelovanja s starši in usklajenosti pristopa šole in staršev,
- načelo vzpodbujanja samonadzora in samodiscipline,
- načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil,
- načela strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednosti,
- načelo osebnega zglada.

5. VZGOJNE DEJAVNOSTI

Osnovni cilj vzgojnega delovanja in vzgojnih dejavnosti je oblikovanje okolja, v katerem učenci uspešno zadovoljujejo temeljne telesne, duševne, socialne in duhovne potrebe, razvijajo samostojnost in pozitivno samopodobo ter pridobijo čut za odgovornost.

5.1. PREVENTIVNE VZGOJNE DEJAVNOSTI

Proaktivne vzgojne dejavnosti so sestavina celovite kulture šole in se izražajo v vsakodnevni šolski praksi. Sem sodijo naša prizadevanja za kakovost pouka, uporabo različnih načinov spremljanja napredka učencev in ocenjevanja znanja, za kakovost in raznovrstnost razširjenega programa, za ustrezno vzgojo in komunikacijo, usklajenost pedagoških delavcev ter v vključenost šole v okolje, v katerem se nahaja.

Proaktivne in preventivne aktivnosti, načrtovane v LDN šole

Poleg obveznega učnega programa določenega z učnimi načrti in predmetniki šola učencem omogoča vključevanje v dodatne dejavnosti:

- raznovrstne interesne dejavnosti,
- tabori, šola v naravi,
- projekti (šolski, občinski, državni, mednarodni),
- razpisi, raziskovalne naloge,
- prireditve, praznovanja,
- ustvarjalne delavnice,
- aktivno preživljanje prostega časa: pred in po pouku, med prostimi urami in vikendi,
- učna pomoč: učiteljev, vrstniška, preko javnih del,
- tematske delavnice in predavanja za učence, starše, delavce šole,
- sodelovanje z zunanjimi institucijami, delovnimi organizacijami, društvi in drugimi organizacijami v kraju,
- druge dejavnosti na pobudo učencev, staršev, delavcev šole in zunanjih sodelavcev,
- razvijanje socialnih veščin, vrstniško svetovanje in posredovanje, spodbujanje zavedanja svobode in omejitev v izbiranju vedenja ...
- obravnavanje različnih življenjskih problemov in usposabljanje za reševanje le-teh,
- izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost (nastopi, razstave, prireditve v različnih organizacijah, obiski gostov, izmenjave ...),
- načrtno in sistematično vključevanje staršev v življenje in delo šole (formalne in neformalne oblike),
- izvajanje preventivnih dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva in drugih odklonskih pojavov,
- spoznavanje okoliščin, v katerih se pojavljajo za šolo značilni problemi, odzivnost in pravočasnost pri reševanju problemov.

5.2. VZGOJNI POSTOPKI, UKREPI IN OPOMINI OB KRŠITVAH PRAVIL ŠOLSKEGA REDA TER POHVALE IN NAGRADE ZA TRUD, PRIZADEVNOST IN PLEMENITA DEJANJA

V skladu s 60. e členom Zakona o osnovni šoli in skladno s tem vzgojnim načrtom ima šola oblikovana Pravila šolskega reda, ki opredeljujejo vzgojne postopke, ukrepe, opomine ter pohvale in priznanja.

Pravila šolskega reda sestavljata dva dokumenta:

- a) nabor navodil, ki določajo vedenje učencev,
- b) seznam ukrepov, ki določajo, kako postopati ob kršitvah navodil iz prejšnje točke.

5.2.1. Vzgojni postopki

Vzgojni postopki obsegajo spodaj opisane aktivnosti, s katerimi strokovni delavci usmerjajo učence k upoštevanju Pravil šolskega reda.

Svetovanje

Učitelji, razredniki in drugi strokovni delavci učencem **svetujejo** in jih **usmerjajo**, kadar se pojavijo posamični ali skupinski problemi. Svetovanje in usmerjanje v obliki pogovorov poteka v okviru ur oddelčnih skupnosti, v času pogovornih ur za učence in starše oziroma po pouku, če strokovni delavec oceni, da je to potrebno.

Šolska mediacija

Za reševanje medosebnih konfliktov uporabljamo tudi mediacijo. Osebe, ki so v sporu, se ob pomoči tretje osebe (razrednik, učitelj, svetovalni delavec ali vrstnik mediator) pogovorijo ter ugotovijo, kje je vzrok spora, si izmenjajo stališča, ideje, težave, čustva ... Skupaj poskušajo najti rešitev, ki bo sprejemljiva za obe prizadeti osebi. V mediaciji obe osebi, ki sta v sporu, prevzameta odgovornost za razrešitev konflikta.

Restitucija

Z metodo restitucije želimo doseči poravnavo povzročene škode. To velja ne le za materialno škodo, pač pa predvsem za škodo, ki jo učenci povzročijo na etičnem, socialnem in psihološkem področju. Pomembno je, da ima učenec možnost, da se sam odloči in predlaga, kako bo povzročeno škodo popravil.

Kadar ima učenec večje vedenjske težave, razrednik v reševanje teh težav vključi tudi starše in svetovalno službo.

Učenci in starši se lahko posvetujejo s šolsko svetovalno službo, kadar imajo osebne težave in stiske zaradi vedenjskih, vzgojnih, družinskih težav, težav na učnem ter finančnem področju.

5.2.2. Vzgojni ukrepi

Vzgojni ukrepi so postopki, ki so posledice težjih ali ponavljajočih kršitev Pravil šolskega reda in so način reševanja problemov, ki se s tem pojavijo. Uporabljajo se lahko:

- če trenutna situacija narekuje naglo ukrepanje (nevarnost, posredovanje v pretepu, zaščita imovine ipd.),
- če učenci zavračajo sodelovanje pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene druge vzgojne dejavnosti (svetovanje, pogovor s samopresojo, restitucija, mediacija itd.),
- kadar učenci niso pripravljeni upoštevati potreb in pravic drugih ali ponavljajo kršitve pravil šolskega reda in dogovorov.

Možne kršitve in predvideni vzgojni ukrepi so opisani prilogi Pravil šolskega reda, ki določa, kako ukrepati ob določeni kršitvi in v Pravilniku o prilagajanju šolskih obveznosti.

Za vzgojni ukrep zoper učence za primer prinašanja, uporabe oziroma posedovanja nedovoljenih in nevarnih predmetov in snovi na območje šole in površin, ki sodijo v šolski prostor oziroma k vzgojno izobraževalnem delu se prav tako določi po postopku in na način, ki je določen s Pravili šolskega reda. Odvzete nedovoljene in nevarne predmete in snovi starši prevzamejo po predhodnem dogovoru z razrednikom.

5.2.3. Vzgojni opomini

V skladu s 54. in 60. f členom Zakona o osnovni šoli se učencu lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena. Šola pred izrekom vzgojnega opomina uporabi ukrepe, določene z vzgojnim načrtom in Pravili šolskega reda. Če se kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta učencu izreče tri vzgojne opomine, lahko sledi prešolanje, ki je možno tudi brez soglasja staršev.

5.2.4. Pohvale, priznanja in nagrade

Kadar se učenec ali več učencev izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, so ustno pohvaljeni.

Pisne pohvale podeljujeta razrednik ali mentor dejavnosti za aktivnosti, ki trajajo celo šolsko leto.

Razrednik podeljuje pisne pohvale za delo v oddelčni skupnosti ali za individualno napredovanje učenca. Mentor podeljuje pisne pohvale za prizadevno delo pri interesnih ali drugih dejavnostih, za izredne dosežke na posameznih vsebinskih področjih (umetnost, šport, znanost ...).

Pisne pohvale se lahko podelijo tudi skupini učencev. Skupinske pisne pohvale podeljuje ravnatelj šole.

Priznanja in nagrade podeljuje učencem ravnatelj šole, in sicer za delo oziroma dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali znatno prispeva k ugledu šole v širši skupnosti. Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagradjeni s simboličnimi praktičnimi nagradami.

Priznanja in nagrade podeljuje ravnatelj ob zaključku šolskega leta na slavnosten način.

Kriteriji za pohvale, priznanja in nagrade so opredeljeni v Pravilih šolskega reda.

6. SODELOVANJE S STARŠI

Šola je posebno psihosocialno okolje, v katerega so vključeni učenci, strokovni delavci in starši. Sodelovanje vseh je ključnega pomena za oblikovanje mladostnikov v zrele in odgovorne posameznike.

Delavci šole si prizadevamo oblikovati sodelovalni odnos s starši. Starši imajo v vzgojni skupnosti posebno pomembno vlogo, saj prav njim pripada glavna odgovornost za vzgojo njihovih otrok. Da bi bili pri vzgoji in izobraževanju učencev čim bolj uspešni, je nujno

enotno vzgojno delovanje ter medsebojno zaupanje. Strokovni delavci šole bomo s starši sodelovali, podpirali drug drugega, se poslušali, se iskreno pogovorili o nastalih problemih in po potrebi skupaj načrtovali možne pristope.

Vse probleme, ki se pojavijo, je potrebno reševati sproti v pogovoru s starši, strokovnimi delavci in učencem. Na ta način se lahko pogovorimo in vsi pridobimo objektivne informacije.

Vključevanje staršev v šolsko življenje:

- sodelovanje v upravljanju šole (svet staršev, svet šole, šolski sklad, pritožbena komisija),
- sodelovanje na roditeljskih sestankih, pogovornih urah in v primerih aktualnega dogajanja,
- skupno postavljanje ciljev pri reševanju problematične situacije, v kateri se nahaja učenec. Starši, učenec, učitelj ali svetovalni delavec skupaj postavijo cilje, ki se jih bodo vpletene strani držale. Določijo, kaj bo kdo izvedel in do kdaj. Dogovore strokovni delavec zapiše, vpleteni dogovore podpišejo in s tem prevzamejo odgovornost za udejanjanje,
- udeležba staršev v šolskem življenju in delu (izleti, prireditve, interesne dejavnosti, predstavitev poklica, delovne akcije, zbiralne akcije, najrazličnejše oblike druženj ...),
- udeležba na različnih izobraževanjih za starše, kot so strokovna predavanja, delavnice, šola za starše ipd.,
- šola organizira dan odprtih vrat, katerega oblika se določi z LDN šole,
- aktivno sodelovanje staršev pri uresničevanju prednostnih nalog Vzgojnega načrta.

Svet zavoda Osnovne šole Koroška Bela Jesenice je na svoji 21. seji, dne 25. 9. 2024, obravnaval spremembo Vzgojnega načrta OŠ Koroška Bela Jesenice in sprejel sklep o potrditvi Vzgojnega načrta OŠ Koroška Bela Jesenice .

Številka: 6006-3/2024/2

Datum: 25. 9. 2024

Predsednica Sveta zavoda:
Metka Rabič Por

Ravnateljica:
Sanda Zupan